

YÖNETMELİK

Başbakanlık (Hazine Müsteşarlığı)'tan:

**TÜRKİYE'DE FAALİYET GÖSTEREN HAVA ARAÇLARI İÇİN YOLCU,
BAGAJ, YÜK VE POSTA MALİ SORUMLULUK SİGORTASI
HAKKINDA YÖNETMELİK**

BİRİNCİ BÖLÜM**Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar****Amaç**

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; yolcu, yük ve posta taşımaları yapmaya Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı tarafından yetkili kılınan taşıyıcılar ile başka bir ülkeden yetki almış taşıyıcıların taşıma sözleşmelerinden doğabilecek yolcuya, bagaja, yüke ve postaya verebilecekleri zararlara karşı yaptırımları gereken sigortaya ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, taşıyıcının; yolcunun ölümü veya herhangi bir bedensel zarara uğramasına neden olan ve hava aracında veya binış yahut iniş esnasında meydana gelen kaza ile bagaj, yük veya postanın taşıma esnasında, hava aracında, havaalanında veya havaalanı dışına inilmesi halinde, taşıyıcının muhafaza ve nezareti altında bulunduğu süre içinde kaybı veya zarara uğramasından ve yolcu, bagaj, yük ve posta taşımada yaşanan gecikme dolayısıyla karşı karşıya bulunduğu hukuki sorumluluğa karşı yaptırılacak sigortayı kapsar.

(2) Ancak, bu Yönetmelik hükümleri:

a) 5/6/1945 tarihli ve 4749 sayılı Kanunla onaylanmış olan 7/12/1944 tarihli Milletlerarası Sivil Havacılık Anlaşmasının 3 üncü maddesinin (b) bendinde 14/10/1983 tarihli ve 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanununun 3 üncü maddesinin (c) bendinde tanımlanan Devlet hava araçları,

b) Orman yangınları ve zirai mücadele amaçlı uçuşlarda kullanılan hava araçları,

c) Savaş ve terör rizikoları bakımından; ticari olmayan amaçlarla ve uluslararası sınırlar ihlâl edilmemek kaydıyla yetkili kişilerce uçuş eğitimi vermek amacıyla ülke içinde gerçekleştirilen uçuşlarda kullanılan, balon, planör ve çok hafif hava araçları,

hakkında uygulanmaz.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 9/12/1994 tarihli ve 4059 sayılı Hazine Müsteşarlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanununun 8 inci maddesi, 14/10/1983 tarihli ve 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanununun 132 ncimaddesi ile 10/11/2005 tarihli ve 5431 sayılı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanununun 4 üncü maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte yer alan;

a) Azami kalkış ağırlığı: Hava aracının işletme el kitabında ve tip sertifikasında kalkmasına yetki verilen yakıt ve her türlü yükü ihtiva eden azami kalkış ağırlığını,

b) Bagaj: 2920 sayılı Kanununun 109 uncu maddesine göre düzenlenen her türlü formattaki bagaj kuponu bilgisi karşılığında taşıyıcının sorumluluğuna devredilen tescil ettirilmiş bagajı,

c) Bakanlık: Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığını,

ç) Hava aracı: Havalanabilen ve havada seyredilme kabiliyetine sahip her türlü aracı,

d) Kanun: 14/10/1983 tarihli ve 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanununu,

e) Müsteşarlık: Hazine Müsteşarlığını,

f) SDR: Uluslararası Para Fonu tarafından kullanılan kaydi para birimini (Özel Çekme Hakkı),

g) SHGM: Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünü,

ğ) Taşıyıcı: Yolcu, yük ve posta taşımaları yapmak için ruhsata sahip gerçek veya tüzel kişileri,

h) Türk hava sahası: Türkiye Cumhuriyetinin egemenliği altındaki ülke ile Türk karasuları üzerindeki sahası,

ı) Yolcu: Kanununun 107 nci maddesine göre düzenlenen yolcu taşıma sözleşmesi kapsamında seyahat etmek amacıyla uçuş ve kabin ekibinden farklı olarak hava aracında bulunan şahsı,

i) Yük: Kanununun 110 uncu maddesine göre düzenlenen yük taşıma sözleşmesi kapsamında taşıyıcının sorumluluğuna devredilen yükü,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM**Sorumluluk, Sigorta ve Yaptırımlar****Sorumluluk**

MADDE 5 – (1) Taşıyıcı, yolcunun ölümü veya herhangi bir bedensel zarara uğramasına neden olan ve hava aracında veya binış yahut iniş esnasında meydana gelen kaza ile bagaj, yük veya postanın taşıma esnasında, hava aracında, havaalanında veya havaalanı dışına inilmesi halinde, muhafaza ve nezareti altında bulunduğu süre içinde kaybı veya zarara uğramasından ve yolcu, bagaj, yük ve posta taşınmasında yaşanan gecikme dolayısıyla uğranılan zarardan sorumludur.

(2) Bir hava aracının havada veya yerde, hareket halinde veya hareketsiz olması fark etmeksizin, bir uçuşun doğrudan amaçlarına yönelik olarak faaliyete geçirilmesi, hava aracının işletilmesi şeklinde kabul edilir.

Sigorta yaptırma yükümlülüğü

MADDE 6 – (1) Taşıyıcı, 5 inci maddede tanımlanan sorumluluklarına karşı; savaş, terör, uçak kaçırma, sabotaj, kanun dışı müsadere ve halk hareketleri risklerini de teminat altına alacak şekilde sigorta yaptırmak zorundadır.

(2) Maruz kalınacak kâr kaybı ve işgücü kaybı dâhil tüm dolaylı zararlar, bu sigortanın kapsamı dışındadır.

(3) Taşıyıcı, gerçekleştirdiği her bir uçuşta geçerli bir sigorta poliçesi bulundurmak ve bunun sürekliliğini sağlamakla yükümlüdür.

Sigortanın ispatı

MADDE 7 – (1) Sigorta yükümlülüğü yerine getirilmeyen hava araçları ile uçuş yapılması yasaktır. Sigorta poliçesi hava aracında bulundurulmadan uçuş icra edilemez. Taşıyıcı sigorta poliçesinin bir örneğini ya da sigorta sözleşmesinin varlığını gösteren ve yetkililerce imzalanmış bir belgeyi (sigorta sertifikası vb.) SHGM'ye ibraz etmek zorundadır.

(2) SHGM, gerekli gördüğü takdirde, taşıyıcı ya da ilgili sigorta şirketinden, sigorta poliçesinin geçerliliğine dair ilave belge isteyebilir.

(3) Türkiye'de yerleşik sigorta şirketleri, bu Yönetmelik kapsamındaki sigortanın herhangi bir nedenle sonlanması halinde durumu derhal SHGM'ye bildirir.

Asgari teminat tutarları

MADDE 8 – (1) Bu Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin birinci fıkrasına göre yaptırılan sigortanın asgari teminat tutarları aşağıda belirtilmiştir.

a) Yolcunun ölümü ya da bedensel yaralanması halinde taşıyıcının asgari sigorta yükümlülüğü yolcu başına 250.000 SDR'dir. Ticari olmayan ve azami kalkış ağırlığı 2.700 kg'dan daha aşağı olan hava araçlarıyla yapılan uçuşlarda yolcu başına asgari sigorta teminatı 113.100 SDR'dir. Yolcu taşımacılığında gecikmeden dolayı taşıyıcının asgari sigorta yükümlülüğü yolcu başına 4.694 SDR'dir.

b) Balon, planör ve çok hafif hava araçları ile yapılan uçuşlarda yolcu başına asgari sigorta teminatı (a) bendinde yer alan teminat tutarlarının %50'si oranında uygulanır.

c) Ticari uçuşlarda, kayıp, zarar ve gecikme riskleri için; bagajla ilgili olarak asgari sigorta yükümlülüğü yolcu başına 1.131 SDR, yük ve postayla ilgili olarak asgari sigorta yükümlülüğü kilogram başına 19 SDR'dir.

ç) İnsansız hava araçları ile yapılan ticari amaçlı yük ve posta taşımalarına uygulanacak sigorta teminatı sözleşme yapan taraflarca belirlenir.

Bagaj ve yük için hasar ihbarı

MADDE 9 – (1) Yolcu bagajının veya yükün, teslim almaya yetkili kişi tarafından itiraz edilmeden kabulü, taşıma belgesine uygun ve iyi durumda teslim edildikleri anlamına gelir.

(2) Hasar veya kayıp halinde, teslim almaya yetkili kişi tarafından bu durum öğrenildiğinde derhal ve teslim tarihinden itibaren yolcu bagajı için en geç yedi gün, yük için en geç on dört gün içinde taşıyıcıya ihbarda bulunulması gerekir. Gecikme halinde ihbar, bagajın veya yükün tesliminden itibaren en geç yirmi bir gün içinde yapılmalıdır.

Yaptırımlar

MADDE 10 – (1) Taşıyıcıların bu Yönetmelikte belirtilen yükümlülüklere riayet etmeden uçuş yapması yasaktır. Sigorta yükümlülüğünü yerine getirmediği tespit edilen hava aracının Türk hava sahasını kullanmasına, havaalanlarına inişine ve uçuş halinde bulunmayan hava aracının kalkışına izin verilmez ve mevzuatın öngördüğü diğer yaptırımlar uygulanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 11 – (1) 15/11/2006 tarihli ve 26347 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Türkiye Cumhuriyeti Sınırları İçinde İniş veya Kalkış Yapan Türk ve Yabancı Sivil Hava Araçları Mali Mesuliyet Sigortası Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 12 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 13 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan yürütür.